

Arkivex

BOHUSLÄN

Munkedals- bygd

Nr 2

1987

Årg. 18

MUNKEDALS HEMBYGDS- OCH FORNMINNESFÖRENING

L E R B E R G

Talrika minnesmärken vid Lerberg i Håby församling, talar om att trakten varit bebodd sedan långt tillbaka. Man nämner bl.a. att under digerdödens dagar i medio av 1300-talet hade människor sitt tillhåll på Lerberg och att många av dem omkom av den svåra farsoten.

Områden på Lerberg kan även uppvisa en mångfald av gravplatser från sten- och järnåldern. Alldeles intill Åhlanders affär är en domarring belägen, mycket nära landsvägen. Domarringen är något skadad, man har exempelvis forslat undan en av stenarna, troligen för att ge plats åt framkomligheten genom området. Bilden visar en av fornlämningens delar. Åt andra hållet mot söder finns många gravlämningar från ett krigiskt skede, en del av dem utmärkta med stenar.

Lilla Foss Kvarn

**Full sortering av fodervaror, även hundfoder
För trädgården: Gödning, torvmull, gräsfrö**

Tel. 104 58

MIN HEMBYGD

Om Munkedal jag ville skriva om min förmåga räcker till Fulländat det ju ej kan bliva ty människan kan ej allt hon vill.

Min hembygd den är rikt kuperad av skog och sjö, av höjd och däl och därför är man helt charmerad utav sitt vackra Munkedal.

Så mycket vackert ögat skådar i sommar som i vintertid Där ligger kyrkan vilken bådär för människorna om hopp och frid.

Där ligger herrgården stor och präktig vid sidan av en vacker park.

Och forsen den är stundom mäktig och älven den är bred och stark.

Och överallt vårt öga möter en tavla utav trevna hus där var och en sin syssla sköter vid gran och fur och björkars sus

Vid Kaserna, där insjön vilar, har Pontus Vikner fordom gått. Och till hans minnessten man ilar att vörda minnet som man fått.

Och Eklunden man ej vill glömma den har sin vackra poesi. Där kan man lyckligt gå och drömma och riktigt varm om hjärtat bli.

Fabrikssamhället, Tången nämnas ja, även Stora, Lilla Foss.

Ja, överallt en anblick lämnas som fröjdar hjärtat uti oss.

Fabriken, den så många munnar har mättat under år som gått. I allmänhet, man ej missunnar Kamraten som det bra har fått Vår Direktör, han gör det bästa att hålla industrin i gång Hans varma kärlek till sin nästa den har försports mer än en gång.

Och Önnebacka, Stale, Lycke nog duger det att skåda på. Och Kvistrumsdalen, likt ett smycke Stationssamhället likaså

Det vore mycket att förtälja och prisa uti denna sång. Jag vet ej, vilket jag skall välja och därför. Nog för denna gång.

Greta Olson

ORIGINAL RESERVDELAR

Lelles har Sveriges största reservdelslager till samtliga Japanska motorcykelmärken.

POSTORDER:

Lelles MC-CENTER • HÅBY

Munkedal, 0524/232 00 vx, 2,5 mil N. Uddevalla

Kom till oss med Dina laster - tillsammans gör vi lyftet.

Jag heter Claes Westman och vill på detta sätt presentera mitt företag.

Företaget heter TRUCKAB och är beläget i Håby vid E:6. TRUCKAB säljer, förmedlar, köper och hyr ut truckar av alla slag. El, diesel, gasol (i huvudsak begagnade truckar). Från 1-40 tons lyftkapasitet.

Här Du eltruck kan vi som god service erbjuda Dig batterier och laddare till marknadens absolut lägsta pris.

Låt oss få hjälpa Dig med Dina truckfrågor. TRUCKABS målsättning är Din belåtenhet.

Hälsningar

TRUCKAB

C. Westman
Claes Westman

TRUCKAB

CLAES WESTMAN

 0524 - 233 00

BOHUSGLAS

Verkstad Håbygård

455 00 Munkedal

BOHUSGLAS

- Bilglas
- Tavelinramningar
- Fönsterglas

MUNKEDAL

 0524-233 90

Bost.tel. 0524-811 57

Auktoriserad av bilförsäkringsbolagen

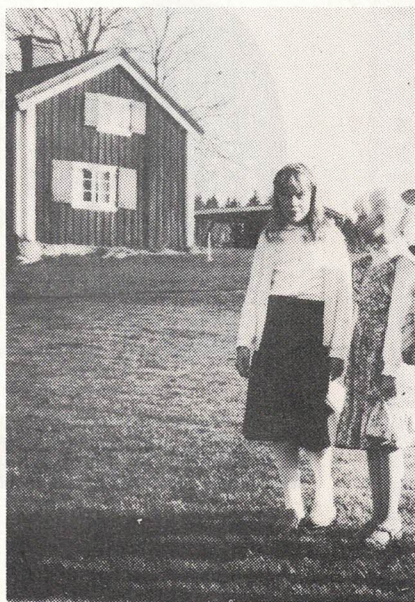
SOMMARFEST PÅ KASERNA

Den sedvanliga festligheten på Kaserna under midsommar fick i år inställas på grund av regnet. Det förekom ingen nederbörd på själva midsommardagen, men ett ihållande regn hade förekommit under de senaste dagarna före helgen och inte bara dagar, utan veckor hade regnet strömmat ner. Men området på Kaserna hade blivit så vattensjukt att det knappast var tillrådligt att beträda. Ett bröllop som skulle gå av stapeln fick flyttas till Kapellet. Någon vecka efter midsommar firades ett annat bröllop på Kaserna, men detta skedde helt enkelt utan andra inslag.

Och kyligt hade det varit både före och efter midsommar. Man hade då tänkt att ordna en festlighet längre fram i juli, och den 18 i den månaden hade ansetts passande. Som sagt var . . .

Just som hembygdsfesten skulle börja började också regnet som sagt. Det blev naturligtvis inte den stämningen som man annars räknat med, men trots allt kunde programmet genomföras. Man hade ju en stor loge med uppträdande av bl.a. Öbarna, ett lyckat inslag- och vidare sånger av Åvisklubben, folkdansare och ungdomskonsert.

Och utställningsbodarna bjöd på en del intressanta saker, både gammalt och nytt. Givetvis som förr om åren bakades lefsa och det gjordes besök i stugorna, där fanns det en del att se på. Om vådrets makter visat någon förståelse hade det kommit mycket mer folk. Det har alltid varit många besökare på Kaserna, men då med en gnutta sol.

Pontus Wiknerstugan, Kaserna.
Foto: Jean Ohlsson, 1980.

GOD SORTERING
AV
TRAKTOR & VAGNSDÄCK

09.00–18.00 tel. 231 24, kvällstid tel. 230 51

HÅBY DÄCK

HÅBY, MUNKEDAL

MERA DÄCK
FÖR PENGARNA
Goodyear GPS

*Brett däcksortiment
Förstklassig service*

GRENANDERS DÄCKSERVICE

0524–231 24 · HÅBY, MUNKEDAL

Därhemma

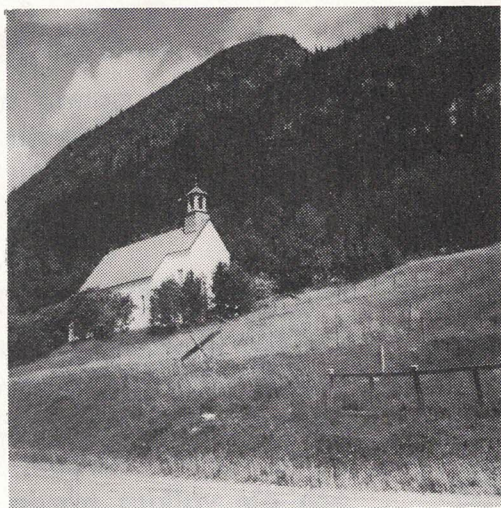
Här står den gamla apeln som förr i
skärvitt flor
och snöar bleka fjäll mot gråstenshällen,
och röster som har tystnat, och tramp
av små, små skor
jag ännu hör i vindens spel om kvällen.
Än viskar varma toner om hem och
barnatro,
om spinnrocksgnäll och slagdunk ifrån
logen,
och om valdigt hårda händer, som
knäppts i helgmålsro,
när klockors malm gav eko över skogen.
Här doftar av violer, som smeks av
daggens tår,
likt svala händer brännhet panna svalkar.
Se, vid den murkna grinden i brandgult
skimmer står
min farmors liljor än med öppna kalkar!
En kväll vid fattig torva — det var ej
dröm — ej sägn,
när gränslös lycka tårade mitt öga,
nej det var något större — mer mjukt än
blomblads regn —
kanske en vingsnabb hälsning från det
höga . . .

Var och en har sin hembygd, var som helst i landet. Alla har de ett gemensamt, de har alltid tankarna kring den bygd där de fötts och uppfostrats och som förbliver en minnesrik trakt, dit de gärna återvänder.

I våra svenska landskap finns otaliga bygder som är sköna att besöka även om platserna är långt från den egna hembygden. Vid en resa för en del år tillbaka besöktes Härjedalen, en storslagen bygd med mäktiga höga fjäll och lågt liggande dalar, där växtligheten gjorde sig märkbar. Storsjö ligger långt i norr i Härjedalen och nära gränsen till Jämtland. inom socknen finns

Ljungdalen, en liten by med ett par pensionat. Från Ljungdalen går väg till Funäsdalen över Flatruet med landets högst belägna landsväg. Över den vägen nås förbindelse med bl.a. Funäsdalen och Ljusnedal. Från Ljungdalen färdas man österut till Storsjö kapell, Börtnan och Åsarna, där ligger närmaste järnvägsstation vid inlandsbanan.

Storsjö är berömd för sitt natursköna läge intill Storsjön och Ljungan, en av landets betydande älvar. Från Storsjö går numera körbara vägar upp mot Tossåsen, en mindre by mycket nära jämtlandsgränsen och inom ett fjällområde där såväl Anaris och Lunndörssfjällen går tillsammans i en lång fjällkedja, allt inom Jämtland.

Funäsdalens kyrka i V:a
Härjedalen
Byggsdes under 1940-talet på
initiativ av kyrkoherde
Georg Granberg

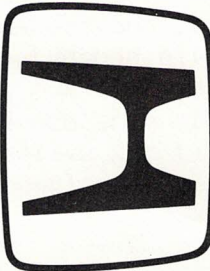
Det sägs att Tossåsen är en märklig bygd i Härjedalen. Det är nog rätt och riktigt, ty skönare plats får man leta efter. Här råder ro och stillhet, fjärran från jakt och stress. Inte många hus och stugor är belägna kring Tossåsen med den lilla idylliska sjön med samma namn. Här har bott folk under århundraden, mest i primitiva former. Boskapsskötsel och jakt samt fiske i Tossåsen-sjön. Vägarna har förbättrats men först under senare år. Man kan numera färdas på fjällvägar ända över till Frösön en sträcka på c:a 30 mil. En turist som under 1920-talet första år kom till Tossåsen undrade varför det inte fanns körvägar, endast stigar fanns att tillgå.

Turisten ifråga kom i kontakt med en av bebyggarna i Tossåsen och ämnet för samtalet kom att röra sig om vägar, samband därmed varför det ej fanns någon form av postgång i denna bygd. Turisten hade vänner i Stockholm, ett par av dessa hade anknytning till den svenska regeringen. Han ämnade kontakta dem att lägga fram detta viktiga ärende inför riksdagen. Det var inte lätt att få igenom denna för tossåsenborna viktiga fråga, om att bevilja både pengar till väg och postgång. Men det blev en postgång, en gång per vecka. Några pengar till vägbygge blev det inte.

Numera har det blivit vägar i olika riktningar. Turistföreningen har uppfört en fjällstuga alldeles intill Tossåsensjön. Befolkningen talar om snörika vintrar och många köldgrader, ty den kalla årstiden räknas i nio av årets månader. Vintern 1986 var det minus 48 grader i Storsjö. Men är det kallt på vintern kan den korta sommartiden uppväga all denna isiga och snöiga period av året som kallas vinter. Ty när allt kommer omkring, kallas landskapet för härliga Härjedalen.

A.C.

KÖP BILEN HOS

Håby
Munkedal

L.Hansson motor ab

0524-23460

Var rädd om Dig i trafiken!

Motell Traden

Ett komplett Rastställe

Håbygård, 455 00 Munkedal Tel.0524-23 210

Öppet dygnet runt från Söndag kl. 09.00 till Lördag kl. 20.00

"INVITATION TILL BOHUSLÄN"

Med namnet, Invitation till Bohuslän, lånat från den bekanta Taubevisan arrangerades av Billströmska Folkhögskolan på Tjörn en hembygdskurs i månadsskiftet juni-juli 1987. Ledare var Anita Johansson, en av de utmärkta lärarna på skolan, och hon hade fått elever från stora delar av landet, från Vallentuna i norr till Malmö i söder. Hembygdsfolk från västkusten var naturligtvis intresserade; det fanns deltagare från bl. a. Tjörn och Lilla Edet. Även Munkedals Hembygdsförening var representerad av ett par medlemmar.

Teoretiska lektioner varvades med exkursioner och eftersom kursledaren var botaniker var det främst den bohuslänska floran vi fick inblickar i. Vi gjorde utflykter till sådana typiska bohusöar som Åstol och Marstrandöarna. På Härön fick vi tillfälle att studera ett mindre jordbruk som drevs på gammaldags vis av tre syskon utan hjälp av vare sig maskiner, konstgödsel eller andra moderniteter. Denna gård har varit föremål för en vetenskaplig undersökning som finns dokumenterad i skrift.

I Skärhamn besökte vi det intressanta skutmuséet och fick lära oss en del om det för Bohusläns näring så viktiga fiskets och fraktfartens historia. Skolans rektor Rolf Wallgren höll därtill en livligt senterad föreläsning om Bohusläns allmänna historia. Som uppföljning besökte vi hållristningarna vid Basteröd och det kända gravfältet Pilarne.

Sista kursdagen kom vi till Sundsbys säteri, där den mångomtalade Margareta Huitfeldt härskade en gång i tiden. Vår guide på denna sägenomspunna jordegendom var Solveig Persson. Hon är född och uppvuxen på Mjörn och vet det mesta om dess historia.

Som avslutning på en uppskattad och lärorik sommarkurs inbjöds vi till det välordnade hembygdsmuséet i Bräcke. Tjörns Hembygdsförening har verkligen lagt ned ett stort arbete på att samla och vårda det för bygden genuina. I Bräcke finns bl. a. en gammal lanthandel bevarad intakt.

Erik och Yngve

Hårda julklappar med värde som varar
vid

H ERMANSSONS **-SPORT** **HÅBY** Tel. 233 61
MUNKEDAL **CENTRUM** Bost. 111 94

ÖPPET:

Vard. 11.30–18.00

Lörd. 10.00–14.00

Sönd. 12.00–16.00

SKIDOR

SKRIDSKOR

BORDTENNIS

MOTIONS CYKLAR

TYROLIA
skidbinslen
LIVSTIDSGARANTI

Extra julrabatt
på katalogpris

ABU Guldrulle 1.000 kr. rabatt, ord. pris 3.900

ABU Ambassadeur XL mag. IV 400 kr. rab. ord. 1.295

Ambassadeur 5000 C pris nu 495

Motionscykel 500 kr. rab. ord. 1.700

MUNKELAND

**Birgittas
SKATTKAMMARE**

Barnvagnar • Tillbehör • Papper • Hygienart. • Leksaker
Öppet veckans alla dagar — alltid låga priser.

Tel. 0524-113 63 - MUNKEDAL

0524-122 33

BRÖDERNA

ZACKRISSON

MOTOR AB

RANESBORG AB

455 00 Munkedal

Dagens lunch 28.50

10-häfte 245 kr

Läckra smörgåstårter

Beställningar mottages

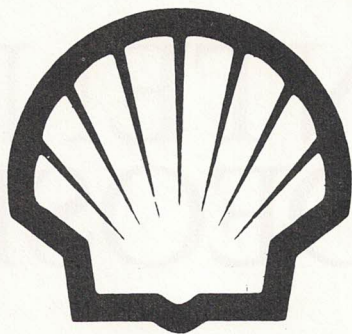
När det gäller

TRYCKSAKER

Kom till tryckaren direkt!

SCHEWENIUS' TRYCKERI AB

MUNKEDAL TELEFON 0524-100 77, 122 77

Shell

SERVICE CENTER

E 6 – MUNKEDAL

Livsmedel
Video
Verkstad
Däckservice

Uthyrning av:
Kärror—Hästtransp.
Pers.bil—VWpickup
Skidbussar
Video

TEL. 0524—10172

Välkomna

BRITT o. KAI ERICSON

NINTENDO VIDEOSPEL

**FANTASTISK
SUCCE!**

Kassetter till:

Mario Bros.
Pinball
Popeye
Tennis
Excitebike
Donkey Kong
Golf
Balloon fight
Soccer
Clu Clu Land
mach Rider
Kung Fu
Super Mario Bros.
Donkey Kong 3
Wrecking Crew
Slalom
Volleyball

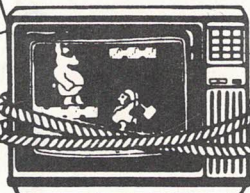
Punch Out
Hoogan's Alley

Häpnadsväckande grafik,
intelligenta spel (där tom några är pro-
grammerbara) och spännande tillbehör. Nintendo
Videospel är oöverträffad underhållning för hela
familjen. Kom in och provspela de nya kassetterna
idag!

1495:-
inkl. spelet
Ice Climber.

Nintendo®

**Kassetter
295:-/st**

ÖPPET: Vardagar 10.00 – 18.00
Lördagar 10.00 – 14.00
Söndagar 12.00 – 16.00

expert

TELERADIO

MUNKELAND MUNKEDAL
Tel. 0524 11018

AB